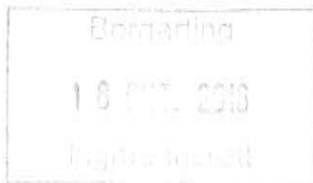

REGJERINGSADVOKATEN

50
Oslo, 17.10.2016
2015-0618 MEM/ac

PROSESSKRIV

TIL

BORGARTING LAGMANNSRETT

Sak nr: 16-111749ASD-BORG/02

Ankende part: Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokat Fredrik Sejersted
Postboks 8012 Dep
0030 OSLO

Rettslig medhjelper: Regjeringsadvokaten v/advokat Marius Emberland, s.a.

Ankemotpart: Anders Behring Breivik
Postboks 2720 Kjørebekk
3702 SKIEN

Prosessfullmektig: Advokat Øystein Storrvik
Advokatfirmaet Storrvik
Postboks 7050 St Olavs plass
0130 OSLO

Rettslig medhjelper: Advokat Mona Danielsen, s.a.

*****

Det vises til rettens brev av 6. oktober, der spørsmålet om åpne og lukkede dører tas opp.

Staten vil anmode om at saken hva gjelder åpenhet gjennomføres på samme måte for lagmannsretten som for tingretten. For tingretten ble dette besluttet i kjennelse av 2. mars 2016, som er uttrykk for en avveining av de motstridende hensyn som gjør seg gjeldende, og som viste seg å fungere godt i praksis.

Dette innebærer at staten vil be om at *befaringene* i henholdsvis Ila fengsel og forvaringsanstalt og i Telemark fengsel avdeling Skien holdes for lukkede dører, og at man i den forbindelse samtidig for lukkede dører tar imot forklaring fra vitnene direktør Knut Bjarkeid og avdelingsleder

REGJERINGSADVOKATEN

Frank Eide (Ila) og Tore Stenshagen (Skien) om forhold rundt soningsforholdene m.m. som er omfattet av deres taushetsplikt etter straffegjennomføringsloven § 7 h).

Dette betyr videre at selve hovedforhandlingene i gymsalen i Skien fengsel etter statens syn vil kunne foregå i sin helhet for åpne dører, inkludert de deler av vitneforklaringene fra Bjarkeid, Eide og Stenshagen som ikke gjelder forhold underlagt lovfestet taushetsplikt.

* * * * *

Nærmere om grunnlaget for begjæringen om lukkede dører under befaringene

Etter domstolloven § 125 første ledd bokstav c kan retten beslutte lukkede dører for et rettsmøte «når særlige forhold gir grunn til frykt for at offentlighet vil vanskeliggjøre sakens opplysning og lukkede dører derfor er påkrevd».

De «særlige forhold» i saken relaterer seg til straffegjennomføringslovens regulering av soning under særlig høyt sikkerhetsnivå, jf. straffegjennomføringsloven § 10 andre ledd. I avdelinger med særlig høyt sikkerhetsnivå (SHS) plasseres innsatte som anses farlige på grunn av kriminalitetstype eller fordi de utgjør en særlig sikkerhetsrisiko.

Under befaring vil retten se og være til stede i deler av de to fengslene som brukes til soning under særlig høyt sikkerhetsnivå. Retten vil bli vist de områder i fengslene hvor Breivik har oppholdt seg, oppholder seg og kommer til å oppholde seg. En vil nødvendigvis også måtte passere deler av fengslene som omfattes av regelverk om særlig høyt – og for så vidt også annet – sikkerhetsnivå. Det vil forspille formålet med avdelinger for soning under særlig høyt sikkerhetsnivå om andre enn retten og partene/deres representanter får den førstehånds informasjon om og erfaring med sikkerhetsrutiner, tekniske innretninger og bygningsmessige forhold som en befaring nødvendigvis medfører. Adgang for offentligheten i forbindelse med befaring vil også forstyrre fengselets dagsorden. Begge institusjoner er i full drift. Øvrige innsattes adgang til fellesarealer, aktiviteter m.v. vil måtte innskrenkes betydelig utover det normale dersom befaring vil være tilgjengelig for andre enn rettens aktører. Det vises også til at andre innsatte ikke bør uroes unødvendig og at det krever at besøkende enkelte steder må være helt stille. Disse forholdene vil prege gjennomføringen av befaring. Deltakelse av andre enn rettens aktører vil av disse grunner i praksis umuliggjøre at befaring kan finne sted. Lukkede dører er derfor «påkrevd» i lovens forstand.

Staten anmoder videre om at retten pålegger taushetsplikt for enkelte deler av forhandlingene som gjelder taushetsbelagte opplysninger, med den følge at muntlig forhandling om disse bevisene går for lukkede dører, jf. tvisteloven § 22-12 (1):

Når et bevis omhandlet i dette kapittel føres med vedkommendes samtykke, skal retten pålegge de tilstedeværende taushetsplikt, hvis ikke samtykket bestemmer noe annet. Har retten pålagt taushetsplikt, skjer muntlig forhandling om beviset for lukkede dører.

Staten vil påberope forklaringer fra direktør Knut Bjarkeid og avdelingsleder Frank Eide (Ila) og Tore Stenshagen (Skien). De vil delvis forklare seg om forhold som er omfattet av taushetsplikt etter straffegjennomføringsloven § 7 h):

REGJERINGSADVOKATEN

Enhver som er tilsatt i eller utfører tjeneste eller arbeid for kriminalomsorgen, har taushetsplikt om det vedkommende i forbindelse med tjenesten får vite om forhold av betydning for sikkerheten i fengslene og i forbindelse med gjennomføring av straff utenfor fengslene.

Det er forbud mot å legge frem slike bevis når det vil medføre et brudd på den lovbestemte taushetsplikten, jf. tvisteloven § 22-3 (1). Staten antar at det er praktisk om forklaringene fra Bjarkeid, Eide og Stenshagen som omfattes av taushetsplikten i straffegjennomføringsloven § 7 h) gis i forbindelse med befaringene på Ila og i Skien.

De samme vitnene vil også forklare seg i åpen rett om forhold som ikke omfattes av den lovbestemte taushetsplikten.

Breivik skal fortsette soning også etter rettssaken. Sikkerheten for fremtiden skal ivaretas. Av sikkerhetsmessige grunner kan det være utfordrende å gi en uforbeholden forklaring om slike forhold alene fordi motparten selv er til stede. Tvisteloven § 24-7 om påbud om å forlate rettssalen under vitneforklaring fordi det er særlig grunn til å frykte at vitnet ellers ikke vil gi en uforbeholden forklaring, vil ikke tilstrekkelig ivareta hensynet til å hindre Breivik i å motta slik informasjon da retten etter forklaringen skal gjøre den utelukkede part kjent med den forklaringen, jf. siste punktum. I et slikt tilfelle er det særlig viktig at informasjonen i hvert fall ikke tilflyter utenforstående personer. Dette styrker behovet for lukkede dører for de deler av forklaringene som er underlagt taushetsplikt.

Staten legger til at anmodningene over er i tråd med Oslo tingretts kjennelse 2. mars 2016 i samme sak. Det vises til kjennelsen.

*****

Det legges ned slik påstand:

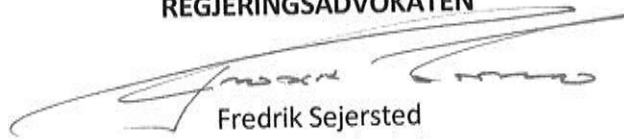
1. Befaring i Ila fengsel og forvaringsanstalt og i Telemark fengsel, avdeling Skien i forbindelse med sak 16-111749ASD-BORG/02 holdes for lukkede dører.
2. Forklaringer fra vitnene Knut Bjarkeid, Tore Stenshagen og Frank Eide i forbindelse med befarings i sak 16-111749ASD-BORG/02 skjer for lukkede dører.

Staten vil kreve sakskostnader for behandlingen av disse spørsmålene. Hittil er det påløpt fem tre arbeid á kr. 1 450 = kr. 4 350.

*****

Prosesskrivet i seks eksemplarer, hvorav ett til retten, tre til saksøkers prosessfullmektig og to som beror her.

Oslo, 17. oktober 2016
REGJERINGSADVOKATEN

Fredrik Sejersted
regjeringsadvokat